

Virserums hembygdsblad 7/21

Joel Petersson – skohandlare och researrangör

Det har funnits många möbelaffärer i Virserum och en av dessa var Joels Sko- och läderaffär. Joel Petersson var född i Virserum och arbetade på olika möbelfabriker. Han var bl.a. en av de som startade AB Ekmöbler. År 1923 reste han till Amerika där han också arbetade inom möbelindustrin. Vid återkomsten till hembygden 1927 övertog han C. A. Holmers sko- och läderaffär på Storgatan. Den affären hade öppnats 1923 av Carl August Holmér från Åseda.

Efter en konkurs 1931 kom Joel Petersson att fortsätta rörelsen men då som kommissionär för Oscarias produkter. Butiken flyttades 1940 från Storgatan till Kyrkogatan. Affären stängdes i mitten av 1950-talet.

Annons 1949

Joel Peterssons stora fritidsintressen var resor och under över 50 år ordnade han privata resor inom Sverige men även till Danmark och Norge. Efter sin pensionering blev han medlem i pensionärsföreningen och svarade då många uppskattade researrangemang. Att hans resor var uppskattade framgår av många reportage i lokalpressen. Vid en resa 1947 till Vetlanda, Gränna, Omberg och Jönköping rapporterades att tre fullastade bussar hade lämnat Virserum kl 05 på morgonen och sammanlagt deltog över 125 Virserumsbor. Oskarshamns-Tidningen berättar också att hemresan gick i det glada gemytets tecken och bl.a. bidrog hr Albin Jonsson med sång och tal i god humoristisk stil. Hela resan hade också filmats av den medföljande fotografen Haglund från Hultsfred och

skulle sedan visas offentligt i Virserum. Om så skedde framgår dock inte av tidningsnotiserna.

Skomakare Sigfrid Hultgren

Det har även funnits många skomakare i Virserum. En del är bortglömda, andra är fortfarande ihågkomna. Bland de sistnämnda finns även Sigfrid Hultgren, som var verksam i Misterhult. Han födde i Höghult, Tvetas socken, där fadern var torpare men också försörjde sig som skomakare. Senare flyttade familjen till Ramsebo.

Redan som nioåring fick Sigfrid Hultgren hjälpa sin far att tillverka skor. På den tiden flyttade skomakaren från gård till gård under den mörka årstiden för att tillverka skor åt både stora och små. Läder och annat som behövdes tillhandahölls av den som behövde skorna och var ofta tillverkade av beställaren. I arbetet ingick mat och husrum.

Sigfrid kom till Misterhult 1925 för att hjälpa en lantbrukare med vårsådden. Byborna uppskattade hans tillverkning av skor och han blev därför kvar i Misterhult, där han 1936 uppförde en egen fastighet där vägen mot Fagerhult och Aggatorp delade sig. Ryktet om hans skicklighet som skomakare spred sig och han fick kunder i ett vidsträckt område. Han var aktiv i arbetet ända till en kort tid innan han avled 1968.

Klackfabriken

En annorlunda fabrik i Virserum var Klackfabriken. Firman startades under blygsamma förhållanden år 1918 av några arbetare i Virserum (Axel Henriksson, Josef Danielsson, Johan Jakobsson och Emil Karlsson, den sistnämnde mjölnare i Finnforsen).. Till en början hyrde man mindre lokaler i Finnforsens kvarn där i huvudsak delägarna själva i

mindre omfattning tillverkade träklackarna. Klackarna tillverkades i huvudsak av bok och al med hjälp av maskiner som utvecklats i Tyskland. Fabriken i Virserum var landets andra i ordningen som tillverkade träklackar och ganska snart behövde man större lokaler. Hösten 1919 uppfördes då en ny fabrik i närheten av järnvägsstationen och denna har byggts ut i flera omgångar.

Verksamheten växte och Klackfabriken blev med tiden Sveriges största – och så småningom också den enda – tillverkare av damklackar. I mitten på 1950-talet tillverkades årligen över en miljon damklackar. Av de ursprungliga ägarna drevs fabriken vidare av Josef Danielsson fram till 1967 då Karl-Olof Johansson (ordförande i Virserums kommunalnämnd) övertog ägandet. Verksamheten utvecklades ytterligare och en större utbyggnad gjordes 1972. I takt med att modet förändrades – klackarna började tillverkas av plast i stället för trä – och många inhemska skofabriker upphörde – minskade också efterfrågan på Klackfabrikens produkter och 1981 upphörde verksamheten. Året därpå revs fabriksbyggnaden.

Det kan tilläggas att det i Virserum har funnits två liknande industrier. Virserums toffelbottenfabrik och Virserums trätoffelfabrik startade båda 1919. Den sistnämnda upphörde 1929. I övrigt finns det inga närmare uppgifter om dessa industrier.

Koleran i Virserum

I dessa pandemi-tider kan påminnas om att smittsamma sjukdomar inte är något nytt fenomen. Under 1800-talet härjade koleran i Sverige. Redan 1834 drabbades Göteborg och Stockholm av en kolera-epidemin och sådana förekom sedan vid flera tillfällen skilda år (1850, 1852, 1853, 1855, 1857, 1859 och 1866) för sedan avta allt mer.

Och även från Virserum har det rapporterats fall av kolera. Sommaren 1878 rapporterade Aftonbladet att ett rykte omtalar att kolera skulle ha utbrutit i Virserums socken. Tidningen kontaktade därför provinsialläkaren dr Norström. Enligt hans uppgifter hade fyra fall av kolera yppats varav en med dödlig utgång. Man antar dock att sjukdomen inte har uppträtt i sin mera svårartade form, utan varit en följd av de 2någon tid rådande temperaturväxlingarna”.

Men även andra sjukdomar kunde få ett epidemiskt förlopp. En sådan sjukdom var barnförlamning. Tidningen Kalmar rapporterade 1911 om den barnförlamningsepidemi som grasserade i Kalmar län. Förste provinsialläkaren i Kalmar län tvingades avbryta en tjänsteresa för att leda åtgärderna för sjukdomens bekämpande. Bland dessa åtgärder fanns att information om i vilka platser barnförlamning hade inträffat så att tidningarna kunde informera sina läsare.

För Virserums del innebar epidemin att marknaden fick ställas in. Men även 1936 fick höstmarknaden ställas in då flera fall av barnförlamning hade inträffat både i municipal-samhället och socknen i övrigt.

GES UT AV VIRSERUMS HEMBYGDSFÖRENING

Bli medlem genom att betala in 150 kr på bg 5241-0263.